

**Zpráva delegáta ČR
ze zasedání evropské normalizační komise
CEN/TC254 SC 1 Bitumen sheeting**

Termín jednání: 15. listopadu 2011
Místo jednání: DIN Deutsches Institut für Normung e. V.
Burggrafenstraße 6
10787 Berlin



Program jednání

CEN/TC 254/SC 1 "Bitumen sheeting" v Berlíně dne 15. listopadu 2011

1	Opening of the meeting (at 10:00 h)	
2	Roll call of delegates	N 318
3	Adoption of the draft agenda	N 333
4	Adoption of the draft report of the meeting held in Berlin on 2011-01-25	N 310
5	Report of the meeting of CEN/TC 254 on 2011-05-12/13 in Delft, Netherlands	N 319
6	Report of the meeting of CEN/TC 254/WG 1 "Coordination" on 2011-06-30 in Schiphol, Netherlands	N 320
7	Structure on CEN/TC 254	N 328
8	EN 13707/prEN A3	N 332
9	Revision of standards	
9.1	EN 1109 "Flexible sheets for waterproofing - Bitumen sheets for roof waterproofing - Determination of flexibility at low temperature	N 287
9.1.1	Proposal of Mr Niemöller	N 329
9.2	EN 1296 "Flexible sheets for waterproofing - Bitumen, plastic and rubber sheets for roof waterproofing - Method for artificial ageing by long term exposure to elevated temperature"	N 288
9.3	EN 1928 "Flexible sheets for waterproofing - Bitumen, plastic and rubber sheets for roof waterproofing - Determination of watertightness"	N 305
9.4	EN 1931 "Flexible sheets for waterproofing - Bitumen, plastic and rubber sheets for roof waterproofing - Determination of water vapour transmission properties"	N 292

9.5	EN 12039 "Flexible sheets for waterproofing - Bitumen sheets for roof waterproofing - Determination of adhesion of granules"	N 293
9.6	EN 12310-1 "Flexible sheets for waterproofing - Part 1: Bitumen sheets for waterproofing - Determination of resistance to tearing (nail shank)"	N 294
9.7	EN 12311-1 "Flexible sheets for waterproofing - Part 1: Bitumen sheets for roof waterproofing; Determination of tensile properties"	N 295
9.8	EN 12691 "Flexible sheets for waterproofing - Bitumen, plastic and rubber sheets for roof waterproofing - Determination of resistance to impact"	N 298
9.9	EN 13707 + A.2 "Flexible sheets for waterproofing - Reinforced bitumen sheets for roof waterproofing - Definitions and characteristics"	N 306
10	Request on EN 13948 "Flexible sheets for waterproofing - Bitumen, plastic and rubber sheets for roof waterproofing - Determination of resistance to root penetration" and responses	N 315, N 322
11	Result of the 5-year-review on EN 14697	N 316
12	CPR	N 324, N 325, N 330
13	Dangerous substances	
14	Any other business	
15	Date and discussion of the place of the next meeting	

Zápis delegáta ČR:**1) Zahájení**

Předseda subkomise pro asfaltové hydroizolační pásy CEN/TC 254 SC1, pan Rainer Henseleit, spolu s tajemnicí, paní Roswithou Cohrs, zahájili v 10:00 jednání. Jednání se konalo v sídle Německého normalizačního institutu v Berlíně.

Poté předseda uvítal přítomné delegáty a poprosil je o krátké představení.

2) Představení delegátů

Jednání se účastnili uvedení delegáti:

země	jméno	zaměstnavatel
Itálie	Simona Taborelli	Studio Life Cycle Engineering
Belgie	Rob Jochems	Soprema (předseda CEN/TC 254)
	Marnix Derks	Soprema NV
	Michel Zwijsen	Performance Roof Systems
Česká republika	Zdeněk Plecháč	DEK a.s.
Dánsko	Keld Stovgaard	Trelleborg Phoenix A/S
Finsko	Lars Forstén	Lemminkäinen Infra Oy
Francie	Bruno Fabvie	Sté ICOPAL SAS
Švýcarsko	Manfred Partl	Empa

Jednání se dále účastnil p. Joel Cuche, konzultant CEN.

3) Odsouhlasení programu jednání N 333

Předseda subkomise před schválením programu jednání informoval, že na sekretariát subkomise přišlo stanovisko sekretariátu CEN/TC 254, aby některé body jednání, které se dotýkají i norem SC2 (subkomise pro plastové a pryžové fólie) nebyly na jednání projednávány. Důvodem měla být obava, že zasahování subkomise SC1 do norem, které jsou mezi subkomisemi sdíleny (platí jak pro asfaltové pásy, tak plastové fólie).

Subkomise SC1 zastává názor, že TC 254 nemá právo zasahovat do programu jednání, naopak je nutné prodiskutovat i společné normy, tak aby byl znám jasný postoj SC1. V případě potřeby vyjádřit se ke společným normám, tak bude učiněno doporučením.

Do bodu jednání č. 14 se začlenilo téma sjednocování systémů prokazování shody (J. Cuche).

4) Odsouhlasení zápisu z minulého jednání CEN/TC 254 SC1 (Berlín 2011-01-25)

Zápis z jednání (N 310) byl s připomínkou:

- na seznamu účastníků nebyl uveden zástupce Finska přijat.

5) Zpráva z výročního zasedání CEN/TC 254 (Delft 2011-05-12/13) N 319

Byla diskutována snaha sousední subkomise SC2 o vytvoření výrobní normy pro hydroizolace mostovek a ostatních pojižděných ploch. Pro AP existuje norma EN 14695 *Hydroizolační pásy a fólie - Asfaltové pásy pro hydroizolaci betonových mostovek a ostatních pojižděných betonových ploch - Definice a charakteristiky*, která ale platí jen pro plně natavené hydroizolace.

Záměrem subkomise SC2 je rozšířit normu EN 13967 *Hydroizolační pásy a fólie - Plastové a pryžové pásy a fólie do izolace proti vlhkosti a plastové a pryžové pásy a fólie do izolace proti tlakové vodě - Definice a charakteristiky* i o pásy pro mostovky a pojižděné plochy. Subkomise SC1 s tímto postupem zásadně nesouhlasí. Důvodem je fakt, že jejich norma EN 14695 vznikla samostatně pro pásy do mostovek (práce trvala několik let), nesouhlasí ani po technické stránce.

Protože norma pro střešní fólie EN 13956 obsahuje možnost požití fólie do skladem střešních parkovišť, s čímž SC1 nemá problém (nechce plastové fólie pouze do mostovek), navrhně rozšířit předmět normy EN 13956 o přitížené pojižděné plochy a obdobně to udělat ve své normě pro střešní AP EN 13707. Obě normy EN 13956 i EN 13707 by pak byly pokryty dvěma mandáty M102 pro hydroizolace a M124 pro vozovky. Pan Cuče zastává názor, že tento postup je možný.

6) Zpráva ze zasedání CEN/TC 254/WG 1 "Koordinační skupina" (2011-06-30 in Schiphol, Netherlands) N 320

Pracovní skupina WG1 řeší témata společná pro SC1 a SC2. Věcná diskuze byla přesunuta do relevantních bodů tohoto jednání.

7) Struktura CEN/TC 254 N 328

Bylo představeno schéma celé komise včetně subkomisí a pracovních skupin a k nim zodpovědnost za příslušné technické normy. Bylo prezentováno již na jednání v Delftu na jaře letošního roku.

8) EN 13707/prEN A3 N 332

Byla představena Změna A3 normy pro střešní AP EN 13707. Pan Cuče prezentoval nejvýznamnější změnu normy, je jí kompletní změna struktury Přílohy ZA.

Dále se opravili drobné změny v těle normy, např. vádění odkazů na systémy prokazování shody, které nesmí být v těle normy (patří jen do ZA).

9) Revize norem

9.1 EN 1109 "Hydroizolační pásy a fólie - Asfaltové pásy pro hydroizolaci střech - Stanovení ohebnosti za nízkých teplot" N 287, N 329

Byl představen návrh normy dodaný p. Niemöllerem. Na jednání subkomise v roce 2008 byla norma diskutována následovně:

Nizozemí:

- *Typ asfaltového pásu (vyztužený, modifikovaný) má na výsledky zásadní vliv.*
- *Použití dvou typů chladicí kapaliny je nepraktické (roztok monopropylen glykolu a vody při teplotě do -25 °C nebo při teplotě nižší než -20 °C směs ethanolu a vody)*
- *Typ chladicí kapaliny zásadně ovlivňuje výsledky. Výsledky jsou různé pro zkoušky z různých laboratoří. Toto platí zvláště pro zkoušku po umělém stárnutí.*
- *Vyhodnocení prasklin a trhlin není dostatečně jasné.*
- *V současné době probíhá další zkoušení s předpokladem detailnějších doporučení.*

Dánsko:

- *Někteří výrobci deklarují více než -25 °C, zásadní vliv má typ použité chladicí kapaliny.*
- *Požadavek na jen jeden typ chladicí kapaliny (monopropylen glykolu).*
- *Vliv má umístění výztužné vložky v pásu.*

Byl dohodnuto následující upřesnění zkušební postupu:

V případě, že se jedná o pás se stejnou asfaltovou směsí na obou stranách a výztužná vložka je v řezu viditelně blíže hornímu povrchu pásu, zkouška má být provedena jen na spodní straně pásu. V případě, že svrchní povrch pásu je kryt netkanou (tissue, flees) nebo kovovou úpravou, zkouška má být provedena jen na spodní straně pásu. V případě, že pás je na svrchní straně kryt stálou protisluneční ochranou a výztužná vložka je v řezu viditelně blíže hornímu povrchu pásu, zkouška má být provedena jen na spodní straně pásu.

Nyní zástupce Švýcarska požaduje znovu povolit obě kapaliny (ethylen glykol a směs ethanol voda). Důvod je ten, že ve Švýcarsku se zkouší především ve směsi ethanol -voda.

Zkušenost ostatních přítomných je:

monopropylen glykolu je dobře použitelný do -30 °C

Výsledkem jednání je použít ethylen glykol do -30 °C a pro nižší teploty použít ethanol a voda, i když se ví, že v této směsi jsou výsledky zkreslené (nepřesné).

9.2 EN 1296 „Hydroizolační pásy a fólie - Asfaltové, plastové a pryžové pásy a fólie pro hydroizolaci střech - Metoda umělého stárnutí při dlouhodobém vystavení zvýšené teplotě“ N 288

Nedošly připomínky, nebylo diskutováno.

9.3 EN 1928 "Hydroizolační pásy a fólie - Asfaltové, plastové a pryžové pásy a fólie pro hydroizolaci střech - Stanovení vodotěsnosti" N305

Finsko podalo připomínku k době a podmínkám zkoušení. Požadují zkrátit dobu zkoušení z důvodů bezpečnosti zkušební laboratoře. Voda při nevyhovění zkoušky může způsobit škodu v laboratoři nebo je nutné zabezpečit nákladné technické opatření. Proto Finsko navrhuje zkrátit dobu zkoušení na 2 hodiny a zároveň zvýšit zkušební tlak např. na 100 kPa. Finsko uvádí, že zkušební doba 2 hodiny je dostatečná. Ostatní delegáti nemají zkušenost, shodují se ale, že výrobky jejich zkušeností nemají problém vydržet tlak 100kPa.

Závěrem diskuze bylo navrženo změnit metodu B normy EN 1928 na 2hod a tlak 100kPa.

9.4 EN 1931 "Hydroizolační pásy a fólie - Asfaltové, plastové a pryžové pásy a fólie pro hydroizolaci střech - Stanovení propustnosti vodní páry" N 292

Finsko navrhuje vyvinout zkrácenou zkoušku. Zkouška je drahá a časově obrovsky náročná. Samotná zkouška je cca na 3 měsíce, při zkoušení při vystavení umělému stárnutí trvá zkouška cca 1 rok, což bání uvádění výrobků na trh. Zástupce švýcarské zkušebny uvedl, že podstat zkoušky takové termíny bohužel vyžaduje.

Téma bude projednáno v pracovní skupině WG1.

9.5 EN 12039 "Hydroizolační pásy a fólie - Asfaltové pásy pro hydroizolaci střech - Stanovení přilnavosti posypu" N293

Připomínka Švédska:

Vzorky 4x10 cm jsou velmi malé, posyp odrhnutý během zkoušky z tak malé plochy, není reprezentativní pro celý výrobek. Švédsko na jednání nebylo přítomno, ostatní účastníci neměli proti stávající metodice žádné námítky. Vzhledem k tomu, že připomínka nepřišla s žádným návrhem na změnu metodiky, nebylo možné zahájit delší diskusi. Švédsko bude požádáno o doplnění své připomínky.

9.6 EN 12310-1 "Hydroizolační pásy a fólie - Část 1: Asfaltové pásy pro hydroizolaci střech - Stanovení odolnosti proti protrhávání (dířka hřebíku)" N294

Připomínka Švédska:

Norma v těle mluví i o plastových a pryžových fóliích (i když její označení a název vyjadřuje vztah jen k AP). Subkomise SC1 navrhuje s tím nezabývat, zastává názor, že norma ve vztahu k AP je v pořádku (název a obsah sedí).

Přesto bylo vysvětleno, že výrobci plastových a pryžových fólií používají i tuto normu, protože jim více vyhovuje pro zkoušení jejich výrobku (více než EN 12310-2, která je podle svého názvu určena pro fólie). Tento paradox podporuje i fakt, že norma EN 12310-1 (pro AP) je správně uvedena i v normě EN 13967 viz zápis CTN ATELIER DEK ze zasedání CEN/TC 254 SC2 Winterthur 2011-09-20.

9.7 EN 12311-1 "Hydroizolační pásy a fólie - Část 1: Asfaltové pásy pro hydroizolaci střech - Stanovení tahových vlastností" N295

Návrh Finska:

- doplnit metodiku pro zkoušení při nízkých teplotách (-20 °C).

Návrh nebyl podpořen, tento požadavek není ve Finsku závazný, je jen doporučený. Finsko se s prosazováním zkoušky musí zabývat na národní půdě.

- vyprecizovat způsob vyhodnocení zkoušky pro kompozitně vyztužené, např. u pásů s kompozitní (spřaženou z různých materiálů) vložkou není jasné kdy nastane porušení pásu. Např pás s plastovou vložkou vyztuženou sklem praskne nejdříve sklo a plastová část se bude dále natahovat.

Proběhla široká diskuze o způsobu vyhodnocení zkoušky. Závěrem se ale dohodlo, že text normy se nebude měnit.

9.8 EN 12691 "Hydroizolační pásy a fólie - Asfaltové, plastové a pryžové pásy a fólie pro hydroizolaci střech - Stanovení odolnosti proti nárazu" N298

Návrh Finska:

- doplnit metodiku pro zkoušení při nízkých teplotách (-10 °C).

Návrh nebyl podpořen, tento požadavek není ve Finsku závazný, je jen doporučený. Proto zástupce Finska přislíbil dodat průkazné podklady pro doložení vlivu teploty na chování pásu v konstrukci (např. při chůzi po ploše pásu na střeše). Jestliže budou podklady dodány, bude se tímto téma zabývat skupina WG1 (norma je i pro plastová fólie).

9.9 EN 13707 + A.2 "Flexible sheets for waterproofing - Reinforced bitumen N 306 sheets for roof waterproofing - Definitions and characteristics"

Připomínky Finska byly projednány viz body 9.3, 9.7 a 9.4 a 9.9 této zprávy.

10) Dotaz na zkoušení podle EN 13948 "Hydroizolační pásy a fólie - Asfaltové, plastové a pryžové pásy a fólie pro hydroizolaci střech - Stanovení odolnosti proti prorůstání kořenů" N 315, N 322

Podstata dotazu spočívá v možnosti záměny rostliny pro zkoušky prorůstání kořenů. V normě je uvedena „Orange Charmer“ (hlohyně červený), Italská zkušebna má k dispozici Golden Charmer' (hlohyně šarlatová – žlutá). Normová rostlina není na trhu dostupná.

Subkomise nemá se záměnou problém, rostliny jsou stejného druhu, rozdíl je jen v barvě květu.

11) Revize EN 14697 „Hydroizolační pásy a fólie – Asfaltové pásy vkládané do stěnových konstrukcí – Definice a charakteristiky“ N 316 (v programu jednání špatně uvedeno EN 14697)

Do 2011-11-30 mohou členské státy vyjádřit svůj požadavek na další naložení s normou (zachovat, zrušit, revidovat).

12) CPR (Nařízení pro stavební výroby 305/2011) N325

Pan Chucho informoval předsedu subkomise o potřebě implementovat požadavky nového nařízení CPR do výrobních norem. Všechny normy SC1 by měly v době účinnosti nařízení (1. červenec 2013) mít aktualizovanou ZA přílohu. Šablona pro novou ZA přílohu se nyní zpracovává v CEN. V rámci SC1 bylo dohodnuto, že o budoucí změně je vhodné informovat již dnes, proto bude Změny A3 normy EN 13707 dodána poznámka o tom, že od uvedeného data bude norma pod záštitou nového nařízení.

Podrobně byla se zástupci výrobců prodiskutována potřeba k 1. červenci 2013 transformovat „prohlášení o shodě“ na „prohlášení o vlastnostech“. Vzor prohlášení o vlastnostech je součástí přílohy nařízení CPR. Zároveň bylo vedeno, že prohlášení o vlastnostech podle CPR 305/2011 je možné vystavit již dnes.

13) Nebezpečné látky

Pan Chucho zběžně informoval o vývoji normy pro hodnocení apod. Norma ještě není dostupná.

14) Systémy prokazování shody

Návrh na sjednocení systému prokazování shody v normách pro AP, které jsou nyní aplikovány v systémech 2+ a 3, byl odeslán na CMC. CEN/TC 254 SC1 má nyní za úkol dotázat se na výsledné stanovisko.

Pan Chucho uvedl, že pokrok v této věci může komplikovat snaha oddělení subkomise SC2, protože Komise vnímá normy subkomisí SC1 a SC2 jako jednu skupinu norem.

15) Datum a čas dalšího jednání CEN/TC 254 SC1

Další jednání subkomise se uskuteční v úterý 27. března 2012 v Berlíně.

Příloha 1 Náklady spojené s výjezdem

Zapsal

Zdeněk Plecháč

**Příloha 1 Náklady pro osobní účast zástupce ČR na jednání
CEN/TC 254 SC1 2011-11-15 Berlín**

Náklady byly hrazeny společností DEK a.s., příspěvek ve výši 30% nákladů na jednoho delegáta přislíbil hradit ÚNMZ.

Položka	Množství	Jednotka	Sazba			Suma
				Euro	Kč	
Pracovní čas (3 hod příprava na jednání, 7 hod jednání, 10 hod cesta)	20	hod	pracovní hodina účtovaná spol. DEK a.s. á 500,- Kč bez DPH	-	595	11900
Stravné	1	den	podle vyhlášky 350/2010 Sb.	45	1 160 Kč	1 160 Kč
Jízdní výdaje amortizace	740	km	podle vyhlášky 377/2010 Sb.	-	3,7	2738
Jízdní výdaje pohonné hmoty	740	km	Škoda Octavia 1,9D l/100 km	-	5,8	4292
Parkovné	-	-	-	8	206,16 Kč	147,66
Náklady celkem						20 237 Kč
30% nákladů						6 071 Kč
30% nákladů bez DPH						5 059 Kč

Kurz ČNB EMU/Kč ke dni 2011-11-15 (Kč) 25,77 Kč

Průměrná cena 1l nafty podle vyhlášky 377/2010Sb. (Kč) 30,80 Kč